

ŠKVP z geografie

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Názov predmetu	Geografia
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Ročník	ôsmy
Časový rozsah vyučovania	33 hodín/1 hodina týždenne
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Poznámka	povinný predmet
Dátum poslednej zmeny	1. júl 2011
Vypracovala	RNDr. Renáta Hlavatá

I. Charakteristika učebného predmetu

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia Európy nie je len opis javov v jednotlivých oblastiach, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

II. Ciele učebného predmetu

- získať základné vedomosti o Európe, geografických charakteristikách tohto svetadielu
- rozvíjať si chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v tejto časti sveta
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych európskych kultúr
- vedieť čítať mapu, orientovať sa podľa nej v praxi – plány miest, auto-atlas, mapy na internete, orientovať sa na mape podľa súradníc
- vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť ich
- rozumieť grafom, diagramom
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť
- získavať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať referát a odprezentovať ho
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych
- vytvoriť návrh exkurznej trasy po Európe so zastávkami v jej zaujímavých častiach
- určiť možnosti využitia jednotlivých oblastí a miest v Európe na rozvoj cestovného ruchu

III. Kompetencie - spôsobilosti

- *Kompetencie k celoživotnému učeniu sa* - zhodnotenie informácií, ich zdroja, spracovať ich a vedieť používať

- *Kompetencie komunikačné* – vedieť prezentovať svoju prácu v ústnom aj písomnom prejave
- *Kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávania v oblasti vedy a techniky* – použitie logického a priestorového myslenia
- *Kompetencie v oblasti IKT* – vyhľadávanie informácií a spracovanie do prezentácii
- *Kompetencie sociálne a personálne* – naučiť sa pracovať v skupinkách aj samostatne
- *Kompetencie pracovné* – orientácia na mape, mierka, práca s buzolu využitie v praxi
- *Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti* - plánovať postup pri riešení zadaní nielen v škole ale aj v bežnom živote
- *Kompetencie vnímať a chápať kultúru* – podpora spolužitia národov a národností

IV. Stratégia vyučovania

Stratégia vyučovania závisí od zvolených metód a foriem na vyučovacej hodine, ktoré sa prispôsobujú obsahu učiva, cieľu vyučovacej hodiny, veku a zdatnosti žiakov.

- *Vyučovacia hodina* – klasický typ, projektové a skupinové vyučovanie, exkurzia, beseda s využitím motivácie, fixácie, práce s knihou, diskusia
- *Praktické aktivity* - práca s mapou, buzolou

Z didaktických metód vyučovania sa v geografii využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva / sa veľký dôraz kladie na:

- začlenenie práce s kartografickým materiálom, hlavne mapou, práce s literatúrou-učebnicou, zem.čítankou a doplňujúcimi zdrojmi
- začlenenie skupinovej práce a práce vo dvojiciach do výučby, podporovať komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom
- samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci pri vypracovávaní referátov
- maximálne využitie IKT vo výučbe - výukové programy, dataprojektor, počítač, filmy, interaktívne cvičenia
- využitie didaktických hier-zemepisné tajničky, doplňovačky a osemsmierky

Výučba bude prebiehať v triede, ale aj v počítačovej učebni.

V. Obsah predmetu

Obsah učiva v 8. ročníku sa opiera o spoznávanie jednotlivých štátov Európy. V úvode ročníka sú vstupné praktické témy, ktoré napomáhajú porozumieť vybranej problematike. Každý zo štátov je rozdelený na tri vzájomne previazané organické súčasti:

- Základné informácie o štáte v kontexte Európy
- Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí štátu a ich porovnanie so Slovenskom
- Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o štáte

VI. Učebné zdroje

Geografia 8

L. Tolmáči, T. Tolmáčiová: Pracovný zošit Geografia 8

Mapy, atlasy, DVD podľa témy, Projektové práce k danej téme

Rôzne zemepisné encyklopédie

Odborné časopisy – National Geography, Geo, Ľudia a Zem

Internet

VII. Prierezové zložky

Multikultúrna výchova - MUV

Mediálna výchova - MDV

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova - ENV

Ochrana života a zdravia - OZO

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - TBZ

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - RLK

Prierezové zložky a ich využitie je podrobne uvedené v tematickom výchovno-vzdelávacom pláne ôsmeho ročníka.

VIII. Kritéria hodnotenia

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce.

Použitie budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomne testy, projekty a tvorba máp. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známku.

100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

ŠTANDARDY

Téma	Tematický celok	Všeobecné fyzicko geografické a humánogeografické javy	Konkrétne príklady geografických javov v regiónoch	Časová dotácia
Európa náš svetadiel				2
Starý svet? – projekt o Európe, EÚ				4
Základné informácie o regióne v	Poloha, zobrazenie Európy na mapách – Európa na	Práca s mapou – zemepisné súradnice, obratník	Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský	6

kontexte planéty Zem	severnej pologuli	Raka, rovnobežky, poludníky, nultý poludník, časové pásma	polostrov, Jutský polostrov, Balkánsky polostrov, Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia, Kréta, Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán.	
Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou)	Členenie Európy na časti – južná, juhovýchodná, východná, severná, stredná, západná Povrch – vodstvo v Európe, hlavné európske rozvodie, rieky, jazerá, vodné nádrže Podnebie – klimatické diagramy z rôznych častí Európy Obyvateľstvo Európy, náboženstvá Štáty podľa regiónov Európy a ich veľké mestá Hospodárstvo Európy (stručne) Cestovanie po prírodných krásach stredomorská oblasť, alpská oblasť, škandinávská oblasť, stredná Európa, významné mestá	Rôznosť podnebia v závislosti od podnebných činiteľov klimatické diagramy (otázka starnutia populácie, prisťahovalectvo) Európska únia	Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, nížiny a kotliny Panónska panva, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna, Vezuv, Východoeurópska nížina.	18
Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne	Exhaláty, smog, ekologizácia priemyselnej výroby Vplyv dopravy na životné prostredie Prírodné a kultúrne zaujímavosti Tradície demokracie			3

IX. Požadovaný výstup žiakov z geografie v 8. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

V čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov.

Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť.

Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť geografie pôjde najmä o vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach Európy.

Veľkú časť geografie venujeme rozvíjaniu kultúrnej gramotnosti, získavaniu informácií o rôznych kultúrach Európy a jej hodnotenie. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie jednotlivých štátov.

Matematická gramotnosť je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie.

Mediálna gramotnosť sa rozvíja u žiakov najmä v častiach regionálnej geografie štátov pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou. V týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie Európy využiť pri oddychových aktivitách - všetky informácie uplatniť pri cestovaní po jednotlivých štátoch.